

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 554/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Lemešom, Žižkova 19, Košice, proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Prešov č. k. 3Pv 575/24/7707-11 z 27. mája 2025 takto

rozhodol:

1. Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.
2. Okresná prokuratúra Prešov **je p o v i n n á** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkové okolnosti veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. augusta 2025 domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením okresnej prokuratúry č. k. 3Pv 575/24/7707-11 z 27. mája 2025. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry a vec jej vrátil na ďalšie konanie, a tiež si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia.
2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prešov, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-623/3-VYS-PO-2024 z 8. apríla 2025 bolo zastavené trestné stíhanie, ktoré bolo začaté pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku v súbehu s prečinom podvodu. Predmetom trestného stíhania bolo konanie [REDAKOVANÉ], ktorému mal sťažovateľ dobrovoľne poskytnúť svoje prihlasovacie údaje do mobilnej aplikácie George – internet banking od Slovenskej sporiteľne, ako

aj svoj mobilný telefón, kde ju mal nainštalovanú, na účely, aby si odoslal na účet dohodnuté finančné prostriedky vo výške 1 400 eur na nákup materiálu a potravy pre hydinu. [REDACTED] si ale namiesto dohodnutej sumy odoslal celkovo 25 platieb zo sporiaceho účtu sťažovateľa na účet svojho maloletého syna ([REDACTED] nemá vlastný bankový účet, lebo je povinným v exekučnom konaní, pozn.) v celkovej výške 48 800 eur. Následne si [REDACTED] ešte požičal mobilný telefón sťažovateľa pod zámienkou, že si niečo potrebuje vybaviť, a v celkovo šiestich platbách poslal na účet svojho maloletého syna (ktorého je disponentom, pozn.) ďalších 4 300 eur, čím mal páchatel' neoprávnene použiť platobný prostriedok a spôsobiť sťažovateľovi celkovú škodu vo výške 53 100 eur. Vyšetrovateľ ale zastavil trestné stíhanie, pretože skutok nie je trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci. Proti tomuto rozhodnutiu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, ale táto bola napadnutým uznesením okresnej prokuratúry ako nedôvodná zamietnutá. Podaním z 18. júla 2025 sťažovateľ podal na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky návrh poškodeného na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. Upovedomením generálnej prokuratúry č. k. IV/2 GPt 176/25/1000-3 z 23. júla 2025 bolo sťažovateľovi oznámené, že jeho návrh podľa § 363 Trestného poriadku nie je možné v danom prípade aplikovať, pretože v predmetnej trestnej veci nebolo vznesené obvinenie konkrétnej osoby (§ 206 ods. 1 Trestného poriadku), a teda nie sú splnené zákonné podmienky na postup podľa § 363 Trestného poriadku, ktoré sú taxatívne uvedené v § 364 ods. 1 písm. a), b), c) a d) Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti poukázal na to, že dôvod, o ktorý vyšetrovateľ oprel svoje rozhodnutie o zastavení trestného stíhania, bol, že poškodený nedodržiaval obvyklú mieru opatrnosti, a preto sa nenaplnil znak príčinnej súvislosti medzi konaním podozrivého a následkom (vzniknutou škodou), v kontexte čoho nemohlo dôjsť k naplneniu jedného z povinných znakov skutkovej podstaty predmetného trestného činu – objektívnej stránky. Sťažovateľ tu ale podotkol, že vyšetrovateľ už počas jeho výsluchu musel zistiť, že jeho (sťažovateľove) mentálne schopnosti sú značne obmedzené, pretože mal zjavné problémy s orientáciou v priestore a nevedel presne formulovať svoje myšlienky. Sťažovateľ dodal, že aj keby vyšetrovateľ nedisponoval listinnými dôkazmi preukazujúcimi sťažovateľove obmedzené mentálne schopnosti, toto už neplatí o prokurátorovi, ktorý vydal napadnuté uznesenie. K sťažnosti proti rozhodnutiu vyšetrovateľa totiž sťažovateľ pripojil lekársku správu ešte z 27. marca 2009 vyhotovenú Sociálnou poisťovňou na účely posúdenia invalidity sťažovateľa. Sťažovateľovi bola podľa nej diagnostikovaná organická duševná porucha s deterioráciou osobnosti, na základe ktorej bol uznaný za invalida s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Intelektové schopnosti sťažovateľa sú znížené do pásma zjavného podpriemeru pri IQ 71. Mentálny stav sťažovateľa možno teda prirovnať k mentálnemu veku dieťaťa okolo 10 až 11 rokov.

4. Základnou námietskou sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry je, že táto sa v ňom vôbec žiadnym spôsobom nevysporiadala so zníženou schopnosťou sťažovateľa dodržať obvyklú mieru opatrnosti. Z napadnutého uznesenia nevyplýva, na základe čoho prokurátor považoval za preukázanú schopnosť sťažovateľa dodržať obvyklú mieru opatrnosti, a to práve v kontexte nespornej zníženej mentálnej spôsobilosti sťažovateľa. Prokurátor túto zníženú spôsobilosť sťažovateľa (napriek vznesenej námietke) v napadnutom uznesení nijako nehodnotil, a preto sťažovateľ považoval napadnuté uznesenie v tomto aspekte za arbitrárne a nepreskúmateľné.

5. Okrem toho sťažovateľ poukázal na zásadné rozpory medzi výpoveďou sťažovateľa a podozrivého [REDAKOVANÉ], ktoré neboli v rámci vyšetrovania vôbec odstránené. Tieto mali viesť k tomu, aby orgány činné v trestnom konaní vec dôkladnejšie preskúmali a rozpory odstránili, pretože predčasné zastavenie veci by mohlo viesť k zmareniu spravodlivého posúdenia. Zatiaľ čo sťažovateľ opakovane uvádzal, že podozrivému dôveroval, poskytol mu mobilný telefón s cieľom zabezpečiť materiál na opravu domu a vedome mu schválil len niekoľko konkrétnych prevodov (v súhrnej výške 1 400 eur), podozrivý tvrdil, že sťažovateľ mu poskytol až 10 000 eur ako pôžičku a ostatné platby prebiehali na žiadosť sťažovateľa. Toto tvrdenie je však v úplnom rozpore s tým, čo sťažovateľ uviedol, a nebolo zo strany podozrivého nijako vyvrátené relevantnými dôkazmi (napr. listinnými dôkazmi o pôžičke, jej účele alebo splácaní) a napokon vo väzbe na osobnosť sťažovateľa vyznieva absurdne a mimoriadne nevierohodne. Zastavenie trestného stíhania opomenulo aj objektívne zistenú výšku škody (53 100 eur) a spôsob jej prevedenia na účet syna podozrivého, ktorý je neplnoletý (11 rokov) a podľa vlastného vyjadrenia podozrivého o účte na svoje meno ani nevie. Z tohto dôvodu bolo rozhodnutie o zastavení trestného stíhania podľa sťažovateľa aj predčasné.

6. Vzhľadom na už uvedené sťažovateľ uzavrel, že napadnutým uznesením okresnej prokuratúry bolo porušené jeho základného právo na inú právnu ochranu, ktoré podriadil pod čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

III.

Procesný postup ústavného súdu, vyjadrenie generálnej prokuratúry

7. Ústavný súd predmetnú ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. I. ÚS 554/2025-13 z 25. septembra 2025 ju podľa § 56 ods. 1 a 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy. Vo zvyšnej časti, t. j. vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

8. Ústavný súd následne výzvou z 29. septembra 2025 vyzval okresnú prokuratúru, aby sa vyjadrila k opodstatnenosti ústavnej sťažnosti. V reakcii na túto výzvu bolo 16. októbra 2025 doručené ústavnému súdu vyjadrenie, ktoré za okresnú prokuratúru predložil generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že hoci sťažovateľovi bolo upovedomením generálnej prokuratúry č. k. IV/2 GPt 176/25/1000-3 z 23. júla 2025 oznámené, že postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku v tomto prípade nebolo možné aplikovať, jeho podanie z 18. júla 2025 bolo odstúpené na vybavenie Krajskej prokuratúry v Prešove. Sťažovateľ bez toho, aby vyčkal na závery krajskej prokuratúry, 4. augusta 2025 podal ústavnú sťažnosť proti

napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra následne v upovedomení z 23. septembra 2025 oznámila sťažovateľovi, že jeho podanie z 18. júla 2025 adresované generálnej prokuratúre posúdila ako žiadosť o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom konaní podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 z 28. novembra 2019. Zároveň sťažovateľovi oznámila, že napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry, ako aj uznesenie vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania neboli v súlade so zákonom a boli vydané predčasne a bez náležitého zistenia skutkového stavu. Z tohto dôvodu dozorujúcemu prokurátorovi uložila, aby zabezpečil opätovne začatie trestného stíhania a aby zabezpečil vykonanie riadneho vyšetrovania. Napokon pokynom okresnej prokuratúry zo 7. októbra 2025 bolo uložené Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Prešov opätovne začať trestné stíhanie vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku. S ohľadom na tieto okolnosti potom generálny prokurátor uzavrel, že orgány prokuratúry odstránili zásah do právneho postavenia sťažovateľa. Generálny prokurátor ďalej konštatoval, že uznesenie o zastavení trestného stíhania v sťažovateľovom prípade netvorí prekážku rozhodnutej veci, a preto teda kasácia napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry zo strany ústavného súdu v tomto prípade bude nadbytočná. Napokon ešte doplnil, že opatrenia krajskej prokuratúry v tomto prípade boli prijaté na základe podania sťažovateľa z 18. júla 2025, a nie na základe podanej (a následne prijatej) ústavnej sťažnosti, a preto navrhoval nevyhovieť ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

9. Vyjadrenie generálneho prokurátora zaslal ústavný súd právnomu zástupcovi sťažovateľa, tento sa k nemu ale žiadnym spôsobom nevyjadril.

10. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s podaniami účastníkov dospel k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno v tomto prípade očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

11. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým uznesením okresnej prokuratúry došlo k porušeniu základného práva na inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy).

12. Ak súd alebo iný orgán koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu alebo inú právnu ochranu. Právo na súdnu a inú právnu ochranu poskytuje ústava každému právu, ktoré je v právnom poriadku Slovenskej republiky upravené a ktorého sa zákonom ustanoveným postupom možno domáhať na súdnom alebo inom orgáne Slovenskej republiky. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/94).

13. Ústavný súd súhlasí s konštatovaním generálneho prokurátora, že kasácia napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry je v tomto prípade nadbytočná, pretože v predmetnom trestnom stíhaní sa pokračuje. S obdobnou procesnou situáciou, keď po prijatí ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení trestného stíhania bol pokyn nadradenej prokuratúry vo vzťahu k podriadenej prokuratúre opätovne začať trestného stíhanie, bol ústavný súd konfrontovaný

viackrát. Dospel k záveru, že absentuje možnosť bezprostredného a trvajúceho zásahu, ktorý by mohol mať vplyv na pozíciu sťažovateľa (I. ÚS 347/2019, III. ÚS 18/2022, III. ÚS 222/2023), pretože zanikli účinky uznesenia o zastavení trestného stíhania. Navyše sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti ani nežiadal o priznanie finančného zadost'učinenia, žiadal iba zrušiť napadnuté uznesenie a priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

14. V okolnostiach daného prípadu by tak eventuálne vyhovie ústavnej sťažnosti nemalo vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry žiadnu právnu relevanciu. Z pohľadu ústavného súdu nie je daná podmienka bezprostredného a trvajúceho zásahu do ústavných práv sťažovateľa. S ohľadom na princíp minimalizácie zásahov do prebiehajúcich konaní orgánov verejnej moci a princíp subsidiarity, tak ako vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, je daný dôvod na to, aby ústavnej sťažnosti sťažovateľa nebolo vyhovené (bod 1 výroku tohto nálezu). To sťažovateľovi nebráni v tom, aby opakovane namietal porušenie svojich ústavných práv pri ďalšom skončení trestného stíhania.

V.

Trovy konania

15. Ústavný súd ale nesúhlasí s názorom generálneho prokurátora, že z už uvedených dôvodov bolo potrebné nevyhovieť ústavnej sťažnosti sťažovateľa v celosti, t. j. aj v časti náhrady trov konania. V tomto smere nemôže byť rozhodujúce, že napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry bolo v konečnom dôsledku zrušené na základe podania sťažovateľa (návrh na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku z 18. júla 2025), ktoré orgány prokuratúry posúdili ako žiadosť o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom konaní podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 z 28. novembra 2019, a nie na základe podanej (a následne prijatej) ústavnej sťažnosti. Rozhodujúcou okolnosťou v tomto ohľade je, že napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry nebolo v súlade so zákonom, bolo vydané predčasne a bez náležitého zistenia skutkového stavu, okresná prokuratúra ním navyše úplne ignorovala relevantnú námietku sťažovateľa (znížený intelekt sťažovateľa). Inými slovami, v predmetnej veci nepochybil sťažovateľ, ale práve orgány prokuratúry, a preto by bolo z pohľadu ústavného súdu absolútne nespravodlivé, aby musel sťažovateľ znášať trovy právneho zastúpenia, ktoré boli v konečnom dôsledku spôsobené pochybením na strane okresnej prokuratúry (čo sa následne potvrdilo zásahom nadriadenej prokuratúry v zmysle príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 z 28. novembra 2019). Toto pochybenie bolo navyše odstránené až po podaní ústavnej sťažnosti sťažovateľom.

16. Ústavný súd preto priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v celkovej sume 771,68 eur (bod 2 výroku tohto nálezu).

17. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby podľa § 11 ods. 1 písm. a) a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie ústavnej sťažnosti).

18. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresná prokuratúra povinná zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného

sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu